

باسمه تعالی

آیین نامه جایگزینی شناورهای صیادی (قایق و لنج)

سازمان شیلات ایران
معاونت صید و بنادر ماهیگیری
مهرماه 1393

(طرح مدیریت ذخایر آبزیان)

آیین نامه جایگزینی شناورهای صیادی

مقدمه :

با استناد به ماده 14 قانون حفاظت و بهره برداری از منابع آبی در راستای بهره برداری پایدار از منابع آبی بر اساس طرح مدیریت ذخایر در آبهای تحت حاکمیت و صلاحیت جمهوری اسلامی ایران نسبت به مدیریت بر ناوگان صیادی تحت پوشش اقدام می شود. ناوگان صیادی جنوب کشور در کلاسهای مختلف و با استعداد و قابلیت های متفاوت دریانوردی و صیادی به فعالیت می پردازند. محدوده فعالیت این شناورها در صیدگاههای ساحلی و دور از ساحل خلیج فارس و دریای عمان تحت پوشش چهار استان ساحلی جنوبی خوزستان، بوشهر، هرمزگان و سیستان و بلوچستان بر اساس تقسیمات کشوری قرار می گیرد. ضرورت نوسازی و بازسازی ناوگان طی سالها به عنوان یک امر اجتناب ناپذیر است که با هدف ارتقاء ایمنی و افزایش بهره وری شناورها از طریق تغییر ابعاد شناور، افزایش قدرت موتور، اصلاح ساختار و تجهیزات ناوبری و صیادی و یا به طور کلی نوسازی کامل شناور انجام می شود اما به دلیل محدودیت ذخایر در اکثر گروههای آبی در سطح صیدگاههای تحت پوشش همواره سیاست مدیریت بر ناوگان صیادی و کنترل و تعدیل تلاش صیادی مورد نظر می باشد تا بتوان در مسیر دستیابی به اهداف ماهیگیری مسوولانه که همانا بهره برداری پایدار و دراز مدت از ذخایر آبی می باشد حرکت نمود.

اولین آیین نامه جایگزینی شناورهای صیادی در سال 1378 تدوین و ابلاغ گردید که متعاقب آن در سالهای 1379 و 1386 نیز مورد بازنگری و اصلاح قرار گرفت و ویرایش نهایی آن طی نامه شماره 9828/م مورخ 86/3/5 از طرف معاونت صید و بنادر ماهیگیری وقت سازمان شیلات ایران به استان های ساحلی جنوب برای اجرا ابلاغ گردید. مفاد این آیین نامه با رویکرد ساماندهی وضعیت موجود و با موضوع جایگزینی شناورهای صیادی تدوین و ابلاغ می گردد.

ماده 1) اهداف :

- 1-1) ایجاد ضابطه و چارچوب اجرایی یکنواخت در امر جایگزینی شناورهای صیادی
- 1-2) اعمال مدیریت و کنترل تلاش صیادی
- 1-3) بازسازی و نوسازی ناوگان صیادی
- 1-4) ایجاد تعادل در میزان مجاز بهره برداری از ذخایر آبی متناسب با حجم ذخیره
- 1-5) ارتقاء ایمنی و افزایش بهره وری شناورهای صیادی

ماده 2) موضوع :

2-1) انجام فرآیند جایگزینی شناورهای صیادی کلاس قایق و لنج بر اساس چارچوب ضوابط و مقررات موجود.

ماده 3) دامنه کاربرد :

3-1) استانهای ساحلی جنوب شامل خوزستان، بوشهر، هرمزگان و سیستان و بلوچستان .

ماده 4) تعاریف :

4-1) شناور صیادی : هر شناوری اعم از قایق و لنج که با مجوز سازمان شیلات ایران برای فعالیت صیادی تجهیز و مورد استفاده قرار می گیرد.

4-2) جایگزینی : به امر بازسازی و نوسازی ناوگان صیادی که منجر به تغییر مشخصات فنی شناور می شود جایگزینی گویند.

3-4) شناور اول و دوم : شناور صیادی که مورد جایگزینی واقع می شود شناور اول و شناور جایگزین شده نیز با عنوان شناور دوم نامیده می شود. (در برخی موارد این مفهوم صرفاً برای تعویض موتور اصلی شناور هم به کار می رود).

تبصره 1: موضوع جایگزینی شناورهای صیادی کشتی در سطح کمیسیون جایگزینی استان قابل بررسی بوده اما اتخاذ تصمیم در این خصوص صرفاً توسط بخش تخصصی ذیربط در معاونت صید و بنادر ماهیگیری شیلات مرکز انجام می شود.

ماده 5) شرایط جایگزینی :

5-1) انجام جایگزینی شناورهای صیادی در هر کلاس صرفاً با شناور هم کلاس خود امکان پذیر می باشد به طور مثال جایگزینی شناور صیادی قایق فقط با قایق و لنج فقط با لنج قابل انجام است.

5-2) در جایگزینی شناورهای صیادی قایق، شناور دوم بایستی مشخصاتی مشابه شناور اول از نظر قدرت موتور و ابعاد شناور داشته باشد.

3-5) در جایگزینی شناورهای صیادی لنج، قدرت موتور اصلی شناور دوم الزاماً بایستی با قدرت موتور اصلی شناور اول برابری نماید. در صورتیکه بنا به شرایط موجود در بازار یا کارخانه های تولید کننده موتورهای دریایی، موتور با قدرت اسب بخار مشابه موجود نباشد کمیسیون جایگزینی استان می تواند حداکثر تا مثبت بیست اسب بخار موافقت نماید. بدیهی است چنانچه قدرت موتور اصلی شناور دوم کمتر از قدرت موتور اصلی شناور اول باشد مراتب بلامانع و قابل انجام می باشد.

5-4) در جایگزینی شناورهای صیادی لنج، چنانچه مالک شناور اول متقاضی افزایش قدرت موتور شناور دوم باشد می بایستی معادل مابه التفاوت قدرت موتور اسب بخار شناور اول و دوم نسبت به خرید و ابطال پروانه صید شناور صیادی لنج فعال اقدام نماید. بدیهی است مدارک مثبت مربوط به ابطال پروانه صید شناور مورد نظر به کمیسیون جایگزینی ارائه شده و پس از بررسی لازم و تایید موضوع نسبت به ابطال و از رده خارج نمودن آن مطابق ضوابط مربوطه اقدام می شود.

5-5) در جایگزینی شناورهای صیادی در کلاسهای مختلف، فعال سازی شناور جایگزین منوط به تعیین تکلیف بدنه شناور اول و بدنه شناور ابطالی بابت مابه التفاوت قدرت موتور می باشد که مالک شناور ملزم به هماهنگی و پیگیری از رده خارج نمودن بدنه شناورهای مذکور مطابق با ضوابط و مقررات سازمان بنادر و دریانوردی در مدت زمان تعیین شده می باشد و مراتب ضمن هماهنگی با شیلات قابل انجام است. همچنین در صورتی که بدنه شناورهای مذکور واجد کاربری در موارد دیگر بوده بایستی هماهنگی لازم با شیلات به عمل آید.

5-6) در جایگزینی شناورهای صیادی لنج، موضوع مصوبه سقف قدرت موتور در هر استان به شرح ذیل بایستی در نظر گرفته شود و در هر شرایطی رعایت گردد.

استان خوزستان 300 اسب بخار

استان بوشهر 350 اسب بخار

استان هرمزگان 400 اسب بخار

استان سیستان و بلوچستان (آبهای ساحلی) 400 اسب بخار

تبصره 1: سقف قدرت موتور شناورهای صیادی لنج آبهای دور در استان سیستان و بلوچستان متناسب با سیاستهای مدیریت صید در سطح کمیته مدیریت صید استان قابل تصمیم گیری می باشد.
تبصره 2: کف قدرت موتور شناورهای لنج در استانهای مختلف 100 اسب بخار بوده و شناورهایی که از قدرت موتور پایین تر برخوردار هستند می توانند نسبت به تغییر موتور تا 100 اسب بخار بدون ابطال مابه التفاوت قدرت موتور اقدام نمایند.

5-7) در جایگزینی شناورهای صیادی پس از هر مرحله اقدام برای جایگزینی حداقل تا 7 سال آینده شناور مذکور از انجام هر گونه جایگزینی به جز موارد خاص منع خواهد شد.

5-8) در جایگزینی شناورهای صیادی در کلاسهای مختلف بایستی قابلیت دریانوردی شناور دوم توسط مرجع ذیصلاح سازمان بنادر و دریانوردی تایید شود.

5-9) در جایگزینی شناورهای صیادی، سال ساخت شناور دوم نباید از 10 سال بیشتر باشد فقط در خصوص شناورهایی که بازسازی کامل شده باشند دوره زمانی مذکور قابل تجدید نظر می باشد.

10-5) در جایگزینی شناورهای صیادی، اداره کل شیلات استان و کمیسیون جایگزینی شناورهای صیادی در هر استان نسبت به اتخاذ رویکردی اقدام نماید تا ترجیحا از شناورهای نوساز به عنوان شناور دوم استفاده شود.

11-5) در جایگزینی شناورهای صیادی در کلاسهای مختلف چنانچه مالک شناور اول متقاضی نوسازی کامل شناور باشد کمیسیون جایگزینی استان پس از بررسی موضوع درخواست و تایید آن مطابق با ضوابط و مقررات ذیربط نسبت به صدور موافقت اصولی صید و تامین شناور جایگزین برای شناور دوم اقدام نموده و کنترل و نظارت لازم در مراحل ساخت یا خرید شناور دوم و رعایت مشخصات فنی آن توسط شیلات استان به عمل می آید. همچنین مدت اعتبار موافقت اصولی 6 ماه می باشد که در صورت ضرورت و بنا به صلاحدید شیلات استان حداکثر می تواند تا دو سال تمدید شود.

12-5) در جایگزینی شناورهای صیادی در کلاسهای مختلف تمام فصول صید مجاز، روش صید مجاز یا مجوز صیدهایی که در اختیار شناور اول می باشد به شناور دوم منتقل خواهد شد.

13-5) در جایگزینی شناورهای صیادی در کلاسهای مختلف، منطقه صیادی یا بندر صیادی اصلی شناور دوم مشابه شناور اول تعیین می گردد و هیچ تغییری نخواهد یافت.

14-5) در جایگزینی شناورهای صیادی در کلاسهای مختلف، تمام سوابق صیادی شناور اول از ابتدای فعالیت شامل محل صید، تغییرات مشخصات فنی شناور و تخلفات صیادی و غیره به شناور دوم انتقال خواهد یافت.

15-5) در جایگزینی شناورهای صیادی در کلاسهای مختلف، بایستی به موضوع ارتقا ایمنی و افزایش ضریب امنیت دریانوردی شناور دوم هم پرداخته شود و مطابق با ضوابط و مقررات ذیربط مورد توجه قرار گیرد.

16-5) در جایگزینی شناورهای صیادی، شناور دوم ملزم به رعایت تمام ضوابط و معیارهای استاندارد صید، فرآوری و بهداشتی بوده و بایستی مجهز به تجهیزات کامل صیادی و دریانوردی باشد.

17-5) در جایگزینی شناورهای صیادی لنج، شیلات استان می تواند برنامه ای را تنظیم نماید تا به جای ابطال پروانه صید مابه التفاوت قدرت موتور شناور اول و دوم، شرایطی فراهم شود تا متقاضی نسبت به انجام اقداماتی با ارزش معادل در زمینه فعالیتهای مختلف احیاء و بازسازی ذخایر و بهسازی زیستگاه آبریان در سطح استان اقدام نماید. بدیهی است طرح و برنامه پیشنهادی استان پس از تصویب کمیته مدیریت صید مرکز قابل اجرا خواهد بود.

ماده 6) حدود اختیار و مسوولیت اجرای آیین نامه

1-6) با توجه به آمار تعداد بالای انجام جایگزینی شناورهای صیادی در سطح هر استان متناسب با ضرورتها و نیاز مربوطه بدیهی است بررسی، ارزیابی و تصمیم گیری در خصوص تقاضاها و پرونده های ذیربط فراتر از یک بخش تخصصی در شیلات بوده و با تشکیل و راه اندازی کمیسویی اختصاصی به منظور رسیدگی به موارد مذکور می توان نسبت به رعایت و اجرای دقیق مفاد آیین نامه اقدام نمود.

ماده 7) کمیسیون جایگزینی شناور :

7-1) بررسی موضوع جایگزینی شناورهای صیادی و اتخاذ تصمیم در خصوص آنها در سطح استان و از طریق کمیسیونی با ترکیب اعضای ذیل قابل انجام خواهد بود.

- مدیر کل شیلات استان
- رئیس کمیسیون
- معاون صید و بنادر ماهیگیری
- دبیر و عضو کمیسیون
- رئیس اداره امور صید
- عضو کمیسیون
- رئیس اداره امور صیادان
- عضو کمیسیون
- رئیس هیات مدیره یا مدیر عامل اتحادیه تعاونی های صیادان استان
- عضو کمیسیون

تبصره 1: حکم رئیس کمیسیون توسط معاون صید و بنادر ماهیگیری سازمان صادر می شود و احکام دبیر و اعضای کمیسیون در هر استان توسط رئیس کمیسیون صادر خواهد شد.

ماده 8) حدود وظایف و اختیارات کمیسیون جایگزینی :

- 1-8) بررسی و ارزیابی تقاضاهای رسیده
- 2-8) بررسی سوابق و پرونده های ذیربط
- 3-8) رعایت و اجرای مفاد آیین نامه
- 4-8) جهت گیری کلی مطابق با اهداف و رویکردهای آیین نامه
- 5-8) اتخاذ تصمیم پیرامون تقاضاها و پرونده های ذیربط

ماده 9) این آیین نامه شامل یک مقدمه ، نه ماده ، سی و چهار بند و چهار تبصره می باشد که جایگزین آیین نامه ابلاغی طی نامه شماره 9828/م ص مورخ 1386/3/5 معاونت صید و بنادر ماهیگیری سازمان شیلات می شود و بر اساس فلوچارت پیوست در سطح استان قابل پیگیری و اجرا خواهد بود.

فلوچارت جایگزینی شناور صیادی

